

אומת אועלכע „פריהויתס“ אויסרושען, ווי צום בונשטיעל: „עם לעבע אל, וואם נויט געדר!“, געדר מיט ואהלה-יעכט, ווואהלה-שמעכט!“ אין א. ג. וו. א. מין חרפה דאס בעדתקט דה שטאדט פראיטאג פלא אאלכט נאכז צוילטאטס פון די ואהלה-אלאן, דאס שוואארצע מיאומע בילד ען דער קאָרְפַּצִּיעַ האט ווי נעשווועבען איבער די האלֶף-דָּוֹנְקָלָעָן נאמען, וואָרְפַּעֲנְדָּוָן עַפְשֵׁי אַיִּיףַּן די בָּרְגָּעָץ, ווּלְבָצָרַן האבען, נעהילט זיך אַחֲיכַת, ווי שְׂעַמְעַנְדָּוָן זיך אַינְיָנָרְדָּאָר דָּעַם צוּוּזְטָן, נעהילט זיך אַחֲיכַת, די קָרְפַּצִּיעַ אַיִּיףַּן האבען, נאָר די שְׂוָאָרְצַעַ שְׁלַחְתִּים פון דער גְּלִילְבָּעָן לְיֻנְעָן אַיִּיףַּן האבען. נאָר די שְׂוָאָרְצַעַ טְרַעְמָנָעָר האבען נעלָאָרְצַעַ. ווּאַ-קְּעַמְדָּגַן שְׁרַצְקָאָרְפַּצִּיעַ, דָּוְשְׁבוּרַע טְרַעְמָנָעָר האבען נעלָאָרְצַעַ. פָּזָרְדָּקָן די דָּוְרְכְּנָעָהָר. אַט אָוִי אַיִּין נְעַוְוָהָלָט נְעַוְאָרָעָן נְאָלָן אַט אָוִי אַט וְאַוְאָדָסָקָן אַבְּנוּהָוִת דָּאָס נְעַוְעָן פָּוָן ווּוואַהָל-פְּרִיהְוִיתָן נְאָר צוֹ אַל וְעַט אַמְּלָאָל בְּעַקְוּמָעָן פָּאָר וְיִנְעַטְשָׁסָשָׁר צוֹ נִינְזָן, האט אַוְאָדָסָקָן: שְׁוֹן וַיַּן שְׁכַר בְּעַקְוּמָעָן בָּאָלָד אַיִּעַן אַטְ, וְעַן דַּעַר הָעוֹד אַוְאָדָסָקָן: שְׁבוֹד פָּוָן דָּעַם וַיַּגְעַן אַיִּין נְעַוְסָעָן בוֹ נְךָ אַיִּיפָּן בְּאַלְקָאָן אַיִּוףַּד דַּעַר הָעָרָעָן-גָּאָס אַיִּין האט זיך אַוְנְטָעְדָּה אַלְשָׁעָן מִט וַיַּעַג מְקוּרְבָּים, אַקְאָט פְּלַעַצְלָוָן בְּעַלְאַנְשָׁעָטָן וַיַּן פָּאָלָאָן אַ-פְּעַלְ-הַנְּדָעָרָטָן מְקָהָה רָוּ שְׁעַנְעָר מָות רְוִיטָעָפָהָנָעָן, אָנוֹ פָּוָן דַּעַר מְהָנָה אַיִּין אַיְבְּנָקְמָעָן נְוָהָרָעָן בְּעַלְדָּנוֹמָעָר וְרַטְעַנְעָר אַיְסְגָּוָנָאָסָעָן זַיְעָר וְוַאֲתָה אַיִּין נְעַדְעַטָּעָן עַזְנָן אַזְוֹגַן דָּעַם טָאָרָנָאָפָּלָעָר סָאָטָרָאָר. אָנוֹ קְרִיזְעַנְדִּיגַן מִט דָּוְצָעָהָן מִט אַ-פְּעַרְקְלַעַטָּה הָרַעַן האָרַע אַוְנוֹעָר סָאָטָרָאָר נְעַמְוָת שְׁטַוְלָעְדָּהָט אַ-אָפָּ-אַ-שְּׁלַלְגָּנָעָן די וּוּרְטָעָר: „נְעַדְעַר מִט אָהָם, דָּעַם רְוִיבָעָר, נְאָלָם מִשְׁתָּרָה!“ א. ג. וו. דָּאָס אָנָּי דָּעַרְוּלְעָלָ... עַס קְזָעָן זַיְן אָוּשְׁעַצְעָד זַעַט אַיִּ-קְזָמָעָן דָּעַם הָ וְאַוְאָדָסָקָן מִט נְאָלָן אַיִּין גָּעָס אַגְּזָבָעָן דָּוָן וְחַזְבָּאָן פָּאָלָקָס-פְּעַרְטְּרַעְטָר אַיִּין פָּאָרָלָאָמָעָן, אָנוֹ דָּאָמָאָל וְזַלְעָן... מִט וּוּרְטָעָר נִישְׁתָּאָפְּקָמָעָן.

זאלרהאַיכָּען. געוֹאוֹדָעַן דער צוֹנוֹסֶט נאָפָעַל. דָא הָאָט דְּזַרְעַן וְאַהֲלַן-קָאַמְפָּה וְזַקְאַנְעַדְגָּנָעַן אַפְּשִׁיר יְשַׁבְּעַתְּדָה וְזַאֲן נָאַנְצִיעַן, וְזַיְלַעַדְגָּשָׂעַד דָעַם 1 מַאיַּה. דֵי בְּעַפְּעַלְקָעְרוֹמָג פָּנִים דַּיְעַן וְאַהֲלַקְרִיבָה אַזְנִים אַיְבָּעַזְבָּן זָהָרָעַנְיָהָן דָעַטְגָּעַן דָעַר "ראַדָּא-נאַדָּאַנָּא".
עַזְנִים וְאַסְטָהָן אַפְּרָטָהָן עַר וְאַל נִישְׁתְּ. זַיְן הָאָט דָא גַּעַדְהָטָה דֵי גַּעַדְהָטָה
עַזְוּהָלָטָה צַוְּעַדְעָן. דָעַר הַיְלָדָה נָאַפְּעַל אַזְנִים נִישְׁתְּ גַּעַדְהָלָטָה נְעַזְוָהָן.
עַזְנִים אַזְוּפְּיָעַל צְוּלְיָעַב זַיְן "בְּאַנְדָּרָם" וּזְיַן דַּעֲדָכָאָר, וְזַיְלַעַד אַזְנִים
עַזְוּעַן דָעַר גַּעַנְגָּקָאנְדָּזָטָס פָּנִים אַזְנִים "גַּרְאַדָּאָוָעָ-דַּעַמְאַקְרָאָט".
הָאַבְּגָעַן דָא בְּכָן נִישְׁתְּ דֵי יְווֹצָעַן אַזְנִים דָעַר רַוְּתָּעָנָעַן. מִיד הָאַבְּגָעַן דַּעַזְיָעַצְעָן
זַיְן שִׁים נְרוֹגָר דָעַם וְזַיְן פָּנִים דָעַר. נָאַפְּעַלְמָן אַנְדָּרָטָהָר אַז בְּעַטְרָאָבָּא
צַעַן אַלְמָס אַזְעַג פָּנִים צִוְּנוֹמָה, עַד אַזְנִים מַעֲדָר חָאָר אַלְין אַז וְזַיְן פָּנִים דָעַר
שְׁטִימָטָה קָאָר זַיְךְ נְעַדְמָעַן. פְּעַרְשְׁטָעַתְּה וְזַקְאַנְעַדְגָּשָׂעַד אַז דָעַר "ראַדָּא-נאַדָּאַנָּא".
זַיְעַנְעַן, וְזַעְלָכָע וְזַעְלָעַן אַז דָעַר צְקוֹנוֹתָט דִּיזְעַם מְאַנְדָּרָטָס נָאַנְיָן בְּעַד
שְׁטִימָטָה קָאָר זַיְךְ נְעַדְמָעַן לְעַבְעָן. צַוְּקָרְגָּעַן דִּזְעַם מִינְאַרְטִיעַשְׁעַן-מָאָנָה
אַז עַס נְעַנְאַנְעַן וְזַעְנִעַן לְעַבְעָן. צַוְּקָרְגָּעַן דִּזְעַם טְרָאָנָט וְזַד דָא אַרְטָמָה
אַט אַזְנִים זַיְהָט אַט אַנְגְּנוֹעָנָט אַלְעָז מִיטָּלָעָן עַס טְרָאָנָט וְזַד דָא אַרְטָמָה
אַט קָלָאנָן, אַז זַיְהָט דָעַם רַוְּשִׁינְיָעַן אַנְטִיאָטָהָר אַטְמִישְׁנִיסְקָה, וְעַלְכָּבָר
אַט מַוְּרַאְדִּינְעַן אַיְינְגָּלָס אַוְיָה דֵי רַוְּשִׁינְיָעַן, נְעַמְפְּעַתְּ 25000
וְלָלָעָן, דָעַם עַר וְאַל אַוְיָה דֵי צִיטָּה פָּנִים דֵי וְוְהָלָעָן אַבְּרָיוּעָן. אַתְּיָ אַז
קָס אַזְהָר נְעַנְאַנְעַן וְזַעְנִעַן דָעַם מָאָנְדָטָם, עַס הָאָט אַזְדָּה אַבְעָר נְאָר
יְשִׁיט גַּעַחְאַלְקָעָן. אַזְהָר קָאַנְדָּרָטָהָר אַז מִיאָס דַּרְכְּבָּנְעַלְקָעָלָעָן.

עֲטָרִיאַתְּיוֹם אָוֶן סָאַצְיָאַלְדָּעָמָכְרָאַטְּיָע. *)

אלע סאלידאָרוּטַעט-פֿון פְּרָאַלְעַטָּארִיאַט? דעַ פְּרָאַלְעַטָּארִיאַט שְׁטוּרַעַט
(*) זעה „סָאַצְיָאַל-דָּעַמְּקָרָאַטָּן“ נוֹמֵר 21.

אננט מיט דיא לאנגע, רוויע זינגע ער די אויסלאע שענידיגע יטערן.
אין וויעדר ער אונישלאפען געוווארען, און וויעדר האט ער
עהאט אחלים, און דער חלום און געווען או: עס האט זיך איהט
זינגערכט. דאס ער געהט דורך א נזרען ווילך, וועלכעד איז פול
וואן וועלצאנע, הערליך פירוט און נקטגע בלומען נומטען שלאנגען
אבען נאך איהם נעמיטשעט וווען ער און דורךענאנגען, און פעל-
אדרביינע פאנגיינע וווען מיט א גשרטי אידער געלזינען פון א צוועיג
שייך א צוועיג. ריזיגע שילדקרעטען וווען נישלאפען אויבען הייסצין
ילאמ און דז בעמבר ווועיג ווועיג קיל מיט אקטי אונט קאניגו

עֲשָׂאֶם אֵין זֶה פְּרִטָּן וְעַגְלָן נְעַזְעָן שְׁאָלָתָם אֵין צְפָעָן אֵין צְפָעָן עַד אֲנוֹ נְעַנְגָּנָנָעַן וּוְיִתְעַר אֲנוֹ וּוְיִתְעַר, בֵּין עַד אֲנוֹ דְּעַגְּנָגָנָנָעַן עַם קָאנְשָׁקָן וּוְאלָד אֲנוֹ חָאַט דְּעַרְעָדָעָן אָונְצָעָלָגָעָן מְהֻנוֹת אַדְּבָּרִים-עַגְּנָנָעַן דְּמְעַנְשָׁעָן אֲנוֹ אַיְסְמָעָהָקָעָנָטָעָר וּוְאַסְמָעָהָקָרָטָעָר, נְלִידָה וּוְיִ-חְרוּוֹקִים הָאַבְּעָן וּוְיִ-נְעַפְּרָעָט אַיְוָף דָּעַם קְעַלְעַנְבָּלָקָן וּוְהָאַפְּעָן עַנְרָאַבָּעָן אֲנוֹ דָּעַר טִינְעָה נְרִיבָעָר אֲנוֹ הָאַבְּעָן וּדְ אֲנוֹ וּדְ אַרְאָבָּ-עַלְאָעָן. אַנְרָאַבָּעָן הָאַבְּעָן דָּעַם קְעַלְעַנְבָּלָקָן צְעִירְשָׁלָאַעָן אֲנוֹ נְאָדָן-עַלְאָעָן.

פָּזֶן רַעֲרָעָה טוֹנְקָעַלְהִיט פָּן דָּעַר הַיְלָה אָטֶת וְדֵא אַפְּסָעַרוּוֹת דָּעַר
מַלְאָךְ הַמוֹת אָוָן דֵי הַאֲפָוָכָט. אָוָן רַעֲרָעָה מַלְאָךְ הַמוֹת הָאָט נְעוֹנוֹנָט
אָזֶק בֵּין אַפְּגָנָעָמָטָעָרֶט: לֹא מַיר אָפְּ פָּזֶן וְאַפְּ רַעֲרָעָה חִילָק
וְזֶן אַיךְ וּוְעַל אַוּעַקְנָהָעָט.

— רָאֵם וְעַנְעֵן מִינְעֵן מִשְׁרָתִים — הָאָט וּ אֲבֹעֲעַנְעַדְעַט
אוֹן דָּעַר מֶלֶאָךְ הַמּוֹת הָאָט אַפְּעַג נְעַתְּהָוִן :
וְוָאֵם הַאלְּטָסְדוֹ אַין דָּעַר הַאנְד ?
— דָּרְיָי קַעַנְעַדְעַר מְבֵיאָה — הָאָט וּ עֲרוּוֹיְדָעַרְט — אֲפְעַר וְוָאֵם
עַהַט דָּאֵם דִּזְקָן ?
— נְגַב מִיר אַיְינָס קוֹן וּ כְּרִי אַזְקָד וְאַל קַאנְגָּן אַיְנָלְאַגְּעַן
וְיַן חַנְן גַּאֲרַטְעַן אַזְקָד וְעַל אַזְעַקְנַחְעַן .

עֵד זֶה פָּנִים דַּעַם וּוְאַהֲרֹן יְהוָה אֵין טָרְנוּנָה אֶפְאָל.
בָּשָׂרָה-יְהוָה אֶפְאָל בְּיַמִּים 1, נֶגֶד 1905.

לען, אבוי נאר פאר גאלען.
סְפִיטָמָגָן נַגְנָיְנָן שְׁרֵיה וְעַנְעָן שְׁוִין זַי וְהַהֲלָלְאַקָּאַלְעָן נְעַזְעָן
עַרְטָמִיט פָּאַלְזִיעַי, וְשַׁאַנְדָּרָעַן אַזְן שְׁבוֹדִיעַ טְרַעְנָרָם. נְצַבְעָן
וְהַהֲלָל לְאַקָּאַל הַאַבְעָן נַגְלִים "מִכְבָּרָם" נְעַבְלְדָעַט אַזְן יְשַׁבְנִיאַע
קָרְוָצִיאַן-בּוּרוֹאָעַן, וְאוֹזְסִיאַן עַנְנָאַנְעָן דָּרָר מְסֻחָר מִיט שְׁתִימָעַן
אַרְיִינָאַנְגָן, פָּאַר אַט דַי נְעַסְטָעַן פְּזַי דָעַר קָרְוָצִיאַע וְעַנְעָן גַּעַשְׁטָאַט-
זַי 2 וְשַׁאַנְדָּרָמָעַן. פָּאַר אַט דַי שְׁוָאַרְצִיאַע שְׁלַהְזִים פְּזַי דָעַר קָרְוָצִיאַע
אַיְבָעַר דַי גַּסְעָן אַזְן נְגָרָעַן אַרְיִין דַי וְעַהֲלָעָר אַיְן בּוּרָא, וְאוֹזְסִיאַן
שְׁוִין פָּאַר אַפְּאַר רִינְגִישׁ אַרְיִיטִים צְעַטְעַל מִיט נַגְלִים חִילְגִעָן
, נַאֲרַפְּרִי דָעַר וְעַהֲלָעָר זָאַל נִישְׁתָּאַפְּנָאַרְעָן אַזְן נִישְׁתָּאַפְּנָאַרְעָן
אַגְּנָאַנְדָעַר צְעַטְעַר, בְּגַלְיִיט אַזְמָעַר אַיְמָעַר פְּזַי דַי צּוּיַי וְשַׁאַנְדָאַר-
זַי זָוָם וְהַהֲלָל לְאַקָּאַל אַזְן נִיט אַזְמָעַר אַיְבָעַר אוֹזְסִיאַן דָעַר
אַרְיִעָמָעַן, אַזְיַי אַזְן דָעַר וְעַהֲלָעָר פְּזַי דָעַר נַעַחְמִיעַט דָאַס
בֵּין צַי זָעַר אַזְרָעַן. אַזְיַי הַאֲטַז וְאוּאַדְסָקִים אַיְבָעַר נַעַחְמִיעַט דָאַס
עַו וְהַהֲלָרָעַט. מִיט וְוַילְעַד נַעַשְׂרִיעַן עַאֲהָרָעַן אַזְרָעַן אַיְבָעַר נַעַחְמִיעַט
שְׁאַקְעָרָם שְׁבוֹדִיעַ טְרַעְנָעַר אַזְן פְּאַקְעָן וְעַהֲלָעָר פְּזַי אַיְן לְאַקָּאַל
אַהֲרָעַן צַוְוִיְעַן נַאֲר אַמְּלָל שְׁתִימָעַן, וְוַיְלִיל אַזְיַי הַאֲטַז דָעַר
רִיחְעַנְדוֹג וְעַנְעָן דָעַם אַזְן דָעַר הוּזִיךְ, וְוַיְלִיל אַזְיַי הַאֲטַז דָעַר קָאַמִּי-
נַעַרְתָּסָעַן. אַט אַזְיַי הַאֲבָעַן וְזַי וְאוּאַדְסָקִים וְשַׁאַנְדָאַרְמָעַן אַזְן
שְׁעַנְעָר אַזְיַנְעַזְיִוְעַט מִט אַלְסְפָּעַמְיַטְלָעָר פְּזַי שְׁתִימָעַן-הַעֲנָדְלָעַת.
וְאַיְבָרְגָן צַי דְּרַעְצָהְלָעַן, אוֹ דָעַם אַרְעַנְטִילְבָעַן וְעַהֲלָעָר הַאֲט
שְׁעַרְאַרְיוֹת אַזְיַיְן שְׁעַנְלִיכְבָּסְטָעַן אַזְפָּן, אַזְיַי, אוֹ אַקְדָּבָעַנְשָׁר
זַיְקָאַבְגָּנוֹלִיסְט צַי נְעַנְעָסָעַן פְּזַי דָעַם וְהַהֲלָרָעַט אַזְן וְזַי הַאֲבָעַן
יְשַׁטְנָעַט.

ונדרין איז ער א羅יפנשווילן דאס לעצטע מאל, איזן די פערל,
עד האט מיט זיך נעבראכט איזו נועוזן שענער פָּגָר אלע
ס פערעל, מיט אייד נעשטאלט איזו נועוזן עהנקליך צו דער
לבנה איזן העלער איזו נועוזן פָּזְנֶר דעם מארגנונגשטערן. אבער
וים איזו נועוזן מאַרְגַּנְזְּ בְּלִינְדְּ, איזן ווֹזֵן ער איזו נועאלען אויף
אַבְּרַדְּקָן, האט זיך איידם דאס בלוט אַוְרָפְּ נְעַטְהָרָן דְּוָרָךְ דְּרָעָר
וּזְן די אויערן. דְּוָרָךְ אַיְינְגָּעָן מִינְטוּעָן האט ער קְרָאַמְּפְּהָאָפְּטָ
ערָטָן. איזן דְּצָן אַיְ עַרְקָאָלָטְן נְעַוָּרָעָן. די בענער האבען נְעוּזְבָּעָן
סְעָל אַיְ אַרְיְינְגְּנוּזְוָרְפָּעָן דאס מְתָ אַיְן וּוּסָעָר.

אונ דער בעל הבית פון שייפ האט מיט א שמייכעל אויסנצע-
קפט די האנד נאך דער פערל, אונ וווען ער האט זי דערעהען
ער וווענטער צום טשטער און האט זיך טיעפ קעפונגען —
סיוועט ווין מיט וואס צו ציערען דעם סקעטען דזינט זונגען
האט ער מיט צילדערדענהייט ארייסגעאנט, נעבענידיג אַצְטְּבָּעָן
הויבען דעם אנקער.

**גענאסיען גערענקיין אן פרעסעפאנד פון
סאציאל-דעםאלראט!**

אַסְכָּאָר ווִילְדָע.
דָּעַר יוֹנָנָגָר מֶלֶךְ.
(פארטווינציגיג)

אוֹן אֵין אַהֲנָע אוֹן עָר ווִילְדָע אַנְשֵׁלָאַדָּעַן גַּעַזְוָאַרְעַן אוֹן ווִילְדָע
הַאֲשָׁע גַּעַזְוָהְלָוִםְט. אוֹן דָּעַר הַלּוֹמָן אוֹן גַּעַזְוָעַן אָזָא: עַס הַאֲשָׁע נִיקְדָּשׁ
אוֹהָם אַיְנָגָרְדוֹבָט, דָּאָס עָר גַּעַזְוָינְט זַנְק אַוִּיפָּה אַוְנָגָרְהַיְעַד נְרוֹיְסָעָר שִׁיקְפָּה,
וּזְלָכְבָּעַ ווּעָרְטָמָגְשִׁיכְטָט פְּזַן הַגְּדָעָרָת שְׂקָלָאַדָּעַן, לְעַבְּעַן אוֹהָם אַוִּיפָּה אַיְנוֹאָן
אוֹנָן גַּעַזְוָעַן דָּעַר בָּעֵל הַבַּיִת פְּזַן דָּעַם שִׁיקְפָּה. עָר אוֹן גַּעַזְוָעַן
שְׁחוֹאָרְגָּן, וּוֹן סָאַוְיָעָן אוֹוִיְפָּעַן קָאָפָּהָט עָר גַּעַזְוָרְאָעַן פְּזַן טְרוֹבְּרָאָן פְּזַן
וּזְוֹנְעַן וִיזְר, נְרוֹסָעַ גַּלְעָדָרְעַן אַוְעָרְרִוְנְעַן וּעְנָעַן אוֹהָם אַרְאָבְגָּעָהָנְנָעַן
פְּזַן דִּי אַיְצָעַן, אוֹן אֵין הַאֲנָדָהָט עָר גַּעַרְאָלְטָעַן צְוִיָּה מִיסְטָעָרְהָאָקְטָעַ
גַּזְוָאַרְעַן פְּזַן עַלְפָּגָאנְטָעַן בְּרַעַן.

דו שקל אפֿען נאנז נאקטע. מיט לומפען נאר אַרְמוֹנוּקָעַלְט
אַרְוָם דִּי הַיְּטָהָעַן, וְעַנְעַן נְעַוְעַן צִי צוּוֹן מֵיט אַוְן קִיטָּס נְעַבְנֶדָּן. דָּאַם
קְיַיְעַד פָּזִין דָּאָר וּן הַאָט צֻעְרָהָצָט וַיְיַעַר נִישְׁתַּחַט צְנוּנָעַדְקָעַט
קָעַט. אַזְּ דִי נְגַעַר לוֹיְסָגָרְנִין דָּהָן אַזְּ צְוִירָקְהַאֲפֿעַן וּן נְעַשְׂמִיעַסְעַן
לְעַדְרָעַנְעַ פִּיטְשָׁעַן. וּן האֲפֿעַן אַרְיָסְנָעַזְיָונְעַן דִּי רַאֲךָ, אַינְנָעַ
שְׁוֹאַרְגָּטָעַ הַעַנְד קָעַרְטִי עַפְנָעַדְנוֹג אַזְּ וְאַסְעַר דִּי שְׁוֹאַרְעַז וַיְאַסְלָעַם. הוֵיךְ
הַאָמָן וְנַעֲשֵׂה תְּוֹאָמָן דִּי זָאַלְוָאָסָן וְהַאֲשָׂוֹאָה

גָּאַכְּנָעָן אֶת-זֶה, וְאֵלִים-בְּעֵבֶר-זֶה. עֲנָדְלִיךְ וְעַנְעָן וְאַנְעָקְמִין צָוֹם הַאֲפָעָן. אָזִיף וּוַיְלַעַד אַיְלוֹלָן
עַנְעָן אַנְעָקְמִין חַיִן דָּעַר יִבְשָׁה אַהֲרֹד דָּרִי אַרְאָבָעָן וּוְאַרְשָׁעָנָרִי אָזִיף
וְאַיִלְלָה שְׁפִיעָעָן. דָּעַר בָּעֵל הַבַּיִת פָּנִים שְׁנוּךְ הַחַטְמָה נַעֲכָפָט פָּאָרְן בּוַיְנָעָן אַיִלְלָה
הַחַטְמָה אַיִלְלָם פָּנִים וְגַעַטְמָה אַיִלְלָן דָּיְקָהָלָה. מִטְטָא אַשְׁוּעָרָעָן נַעֲמָלָאָטָש
אַיִלְלָה אַיִלְלָם פָּנִים וְגַעַטְמָה אַיִלְלָן דָּיְקָהָלָה. אַיִלְלָה אַיִלְלָם פָּנִים וְגַעַטְמָה אַיִלְלָה
אַיִלְלָה אַיִלְלָם פָּנִים וְגַעַטְמָה אַיִלְלָה אַיִלְלָם פָּנִים וְגַעַטְמָה אַיִלְלָה
אַיִלְלָה אַיִלְלָם פָּנִים וְגַעַטְמָה אַיִלְלָה אַיִלְלָם פָּנִים וְגַעַטְמָה אַיִלְלָה
גָּאַכְּנָעָן אֶת-זֶה, וְאֵלִים-בְּעֵבֶר-זֶה.

די בעוננו פון די יונגענדליך ארביזיטר אין קשאנאו. שבת דעם 18 מאי איז אין קשאנאו אין לאקאל פון פראַן ערטטס אָבונעהאלטען געוווערטן אַזער צאַהיליך בעוכט בעזיזומלינג אַז זונ יונגענדליך אָרבעיטער. אַיבער ער לאנע פון די יונגענדליך אַר-וישער האט רעלערוֹרט נערן פִּינְגְּנֶבְּוּס פִּין קְרָאָקִין. אַין דער דיסקוסיע אַט נענוּמוּן אַז אַוְרָט אַפְּאַרְשְׁטָהָעָר פִּין די הַנְּעָר פִּין, וועלכע עַבְּגַנְּבֵּי בעמְערקט, לִידְעָן אִיצְּט אַזְּרָק אַגְּוִיסְּעָן דָּוחָק אַין מְסֻ-לְּעָדָר. ער האט אַבְּעָר נְשָׁת נְעָרָת צוֹ דָּעָר זַאֲך אַין דְּרָעָמִיט האט דָּר נְעַנְּבָּעָן אַנְלָאמָס אַזְּוֹק שְׂטָעַנְדְּרָעָא אַיבְּעַרְיכְּגָנָעָן פִּין וַיְיַעַטְעָן די פְּעָרָא אַמְּעַלְתָּעָ. ער האט זַיִן "רעַדְעָ" נִישְׁתְּגָנְמָת נְעַנְדָּרָת מְחַמְּתָ דָּעָם, וּאָס ער אַט שְׂעַרְגָּבָעָן וּאָס ער האט נְעַזְּאָלָט אַגְּנָעָן. דָּזָעָר תִּירְזָן האט בעַר פְּעוֹרָאַמְּלָגָן אַרְזְּסְּנְעָרְפָּהָן אַגְּנָעָן. נְרוֹזִים גַּעֲלָעָטָר. אַיְהָם האבען נְעַנְדָּרָת דָּעָר גַּעַן שְׁנִידָעָר אַז נַאֲך אַנְדָרָע זְוַיְנְגָדְלָכָע אָרְבִּיטָר אַז זַיִן דָּעָר שְׁלוֹרְעָדָע גַּעַן, פִּינְגְּנֶבְּוּס, וּמְעָנָס אַזְּסְּנְגְּרָנָעָן האבען עַהָאָט אַזְּוֹפָה זוֹ פְּעוֹרָאַמְּלָגָלָטָא שְׁטָאַרְקָע וּוּרְקוֹנָגָה אַסְּקָע זְוַיְנְגָדְלָכָע אַז יְוָגְּנְדָּרְכָּבָר.

פָּרָטִי לְעַבְעֵן.

שבת דעם 1 יונן 8 ווינער 9 בריה און און לאקאל פון
ראכוי. דעם "ארבייטער-פֿרײַעַן-פֿערָאיַן" אַפְּגַּהַלְטָעַן געווארען אַ
ערוואַמְלוֹנוֹן פָּן פֶּעֶרטְּרוֹעַנְסְמַעַנְעָר פָּן דער י. ס. ד. פ. דעם פֶּאַרְיַין
אַאת נַעֲהָרָת גַּעַנְעָן אַט מָאָן, שִׁוְּפְּטְּפְּחוֹדָר אָנוֹ גַּעַוְעָן שְׁפָּגָלָןְגַּעַן
וְגַגְגָּעַן. נאָך דעם רַעַפְּעָרָטָן פָּן גַּעַנְעָן. १८ פֿיזְחָה, אָנוֹ וּלְבָצָעַן עַר
אַאת אַודְּמַנְעַדְתָּן דַּי אַוְּנְגָּבָעַן פָּן דער גַּאנְצָעָר פֶּאַרְטָי אָנוֹ פָּן
עַם קְרָאַקְיוּזָר אַרְטְּסְקָאַמְּטָעַט, אֵין אַיצְטְּגָעַן מַאֲכָלָנְטָן, הָאָט וְזַעַנְתָּן
יְקָעַלְתָּן אַדְּסְקוּסִישָׁן אָנוֹ וּלְכָבָעַן עַס דַּאֲבָעַן וְזַקְבָּלָגִיטָן דַּי גַּעַנְעָן
לְלַטְּעָר, שְׁפָּגָלָןְגַּעַן אָדָּ, בְּרוֹנוֹפּוֹם, יְאַקְאַבָּעָר, בְּרָאַסְסָם
וְזַעַנְתָּן אַנְטְּמַאָן, צְוִוְיָשָׁן אַנְדְּרָעָן אַנְטְּרָעָן אָדוֹיְיךְ בְּעַשְׁלָאַסְעָן גַּעַוְאָרָעָן
עַר אַנְטְּמַאָן פְּוּנִים רַעַפְּכָרָעָן, דָּסָם עַס וְזַאֲלָן גַּעַשְׁפָּאַפְּעָן וְעַרְעָן אָ
פֶּאַרְטָיָן אַינְרָכְטָוָן וּלְכָבָעַן וְלְכָבָעַן בְּעַשְׁטָעָהָעָן פָּן דַּי אַוְּשָׁשָׁבָעָן פָּן דַּי
עַוְּוֹעַרְקָשָׁאַטְּפָּס-פֿערָאיַן. דַּי עַיר אַנְטְּרָאָגְן הָאָט פָּאָר אָ צִיעָל דַּי פָּאָר
יְתִישָׁע אַוְּסְבִּילְדָוָןְגָּן פָּן דַּי גַּעַנְאָסָעָן, וּלְכָבָעַן פְּהַדְרָעָן אָנוֹ גַּעַוְעָרָקְ-
שְׁאַפְּמְלִיכָּעַ בְּעַוְוָנָגָגָן. אַוְיָוק דַּי צְוָוָהָעָנָקְגַּנְטָהָעָן פָּן דַּי עַיר אַינְרָכְטָוָן
עַלְכָבָעַן וּלְכָבָעַן פְּאַרְקָוּמָעָן יְעַדְעָן מִימְוֹאָךְ, וּלְכָבָעַן רַעַפְּכָרָעָט אָנוֹ דַּי
סְקוּטָרָט וּלְרָעָן פְּעַרְשִׁיעַדְעָן פְּרָגָעָן פָּן גַּעַיְלָשָׁאַפְּטָלִיכָּעָן לְעַבְעָן
זַעַנְתָּן בְּקָרְט צִיטְטָרָאָגָעָן, וּלְכָבָעַן דִּירָהָעָן אָנוֹ דָּסָם פֶּאַרְטִילְעָבָעָן.
אוֹיְר דעם אָזְנָן וּוּטָט דַּי קְרָאַקְיוּזָר פֶּאַרְטִיבָּעַוְוָנוֹנָן קְרִינְגָּן אָ
פְּרִישָׁע קְוֹעַל פָּן וּלְכָבָעַן זַיְוָט צְדָעָן פְּרִישָׁע כְּהָות, וּלְכָבָעַן וּלְכָבָעַן
זַיְוָהָר נַוְיָּוָגָן פָּאָר אַוְיָר נַאֲרָכָאַלְעָר עַנְטוֹוִיקָלָגָן.
די יְהָדִילְכָּעַ נַעֲוָהָנְלִיכָּעַ אַפְּרִיטִישְׂקָרָאַכְּלָנוֹן אָנוֹ פָּאָר-
לְאַמְּשָׁובָּכְּ . נַעֲקָמָעָן שְׁבָת דעם 1 יונן 1907 מָוֵט דער סָאַלְגָּעַדְרָעָן
צָאָגָעָסָאַרְדָּנוֹגָן: ① קְאַסְאַבְּעָרָנְטָן אָנוֹ פֶּאַרְטִיכְיָפָּאַנְדָּן. ② אַרְמִינְפְּרָבָעָעָן
(ז) וְאַהֲלָל פָּן אַנְיָעָם פֶּאַרְטִיכְיָקָמְטָעָט. צְוָם עַרְשְׁטָעָן פְּגִינְקָט הָאָט
עַרְעָדָט וְגַעַן פְּעַרְלְמוֹטָעָר עַר, צְוָם צְוִוְיָטָעָן גַּעַנְעָן. ③ אַדְעָל. אָנוֹ מִבְּעַר אַנְיָקָנְקָה,
יְסִיכְוּסִישָׁע הָאָבָעָן וְזַקְבָּלָגִיטָן גַּעַנְעָן. פְּאַפְּעָרְנוּיָקָ, אָנוֹ מִבְּעַר אַנְיָקָנְקָה
אַנְדְּדָעָן: פְּעַרְלְמוֹטָעָר — אַבְמָאָן, קוֹפְּפָעְרוֹאַסְעָר — פֶּעַרְטְּרָעַטְעָר
עַוְּוֹרָעָן: קְאַסְיָעָר, נַאֲלָעָר — סְקָרְעַטְעָה, נַאֲדָעָר — פֶּעַרְתְּרוֹעָנָס-
אַיְמָבָעָר — אַיְמָבָעָר, צִמְבָּעָל, אַיְמָבָעָר יוֹכָה, פֶּאַפְּעָרְנוּיָקָ, וְאַסְעָרְמָאָן
לְאַנְגָּל אָנוֹ קְאַרְעָסָפָּה. צִמְבָּעָל, אַיְמָבָעָר יוֹכָה, פֶּאַפְּעָרְנוּיָקָ, וְאַסְעָרְמָאָן

אכטונג צוּשְׁנִיְידָעֶר פֿוֹן אַבְּעַרְטִיכְלְעֵזְבָּרָאנְשָׁ!
דיינטמאָג דעם 11 יוני א זונגעָר 8 אבענדס אין
אַקָּאַל "פֿאַרוּעַתְּסָ" אלטע ווייסעלנאָם נְר. 42

פערז אמלונגע

רְוִוִּיפָּה רַעַד טַאֲגַעַס אַרְדָּנוֹנָגָג זַעַחַר וּוַיְבְּטִינָגָע אַגְּנַגְּלַעַנְּגַע הַיְּתָעָןָעָן

ארעспונד

בומם 88 ח), ליפשטיין 1 קראנגן, טערדרר 2 קר., רובינשטיין 20 קר.
וון אונטערהאלט פעראנטאטאלטעט פון פעראיין יונגענדליך ארבײטער
1 קר. ד' לעמבערגנער יודישע געווערטעלשאפטען אטהייל איזין דער
כונספה פון א בשותפות דיביגן אונטערראאלט 30 קר. בעזעמעלט אויה
ווערעלער-פערוואטונג פון יאנאשעוויטש 40 קר. קלונגער 2 קר.

ג'וֹזָאַל-בִּירָא פְּנִים רַיְכֵרָאַתָּה וְאֶל שְׂוִין הַאֲבָעָן בְּעַשְׁתַּעַלְתָּן אַיְבָּעַדְעַצְמָנָן קָן דָּעַר פָּאַרְמָעָל.

דאס "טאנגלטאמ" וווערט פון דיזער אַפְּצִיעַל נאָךְ נישט בעשטע-
צינטער נאָכְרִיכֶת נחטעל אין קָאָמְעָנְטִירֶט, אוֹ זָהָעַן די נאָכְרִיכֶת זאל
זיך בעוואָהָרְהָמְצָעָן וואָלט עס געוּזָן אַפְּרִישָׁעַר צִיכְעָן אוֹ די גָּנְצָעָן
עֲגַנְעָרְשָׁאָפֶט וואָס מֵיד בעגעַנְעָן צַי אָנוּנָעַר נָצְיאָנָאָלִיטָעַשׂ, אוֹ נאָר
אַלְקָאָלָעַ. די רָעַנְגָּרְוָונְג אָבָּעַר הַוְּלִידְגָּוּט אַנוּנָעַר עַיְוִינְשָׁע בְּעַשְׁטָרָעַ-
צִיכְעָן". פָּרָעַנְט זַיְקָאָ וּמְעֻמְנָס יְוִינְשָׁע בְּעַשְׁטָרָעַבְּוָונְגָן די רָעַ-
יעָרְוָונְג הוֹלְדִּינְט, פָּוּן דָּעַר צִיּוֹנִיסְטִישָׁר פָּארְטִיָּה צַו פָּוּן דָּעַר "יְוִינְשָׁ-
אָצְּבָאָנָאָלְעָר פָּארְטִיָּה" אָוּפָה וּמְעֻמְנָס פְּרִומָּע עַס האָבָעָן קָאָנְדִּידְוִוִּיטָה די
הַעֲרָרָן צִיּוֹנִיסְטָעָן אָוּן וּוּלְכָעַ האָט וְזַיְקָאָ נָאָךְ נִישְׁתָּאָרְוִינְגָאָנט פָּאָר
די העַפְּרָעָאָיְשָׁר שְׁפָרָאָךְ אלָם די שְׁפָרָאָךְ פָּוּן יְוִינְשָׁעָן פָּאָלָק אָוּן
לְלִיעְיָן? אַ פָּנִים די יְוִינְשָׁ-נָצְיאָנָאָלָעַ" מַאֲסָקָע טוֹינָ שְׂוִין נִשְׁתָּוּ וּוּן
מַהְאָט די מַאְנְדָּאָטָעָן אָוּן די העַנְד...
די בּוּקָאוּנְגָּעָר בָּאָצְּיָאָל דָּעַכְיָאָרָטִיְּשָׁע פָּארְטִיָּה וּעַט
אָפְּהָאָלְטָעָן דָּעַם 29 אָוּן 30 עַנְיָן אָזְהָר יְעַדְלִיבָּעַ לְאַנְרוּסְקָאָנְגָּנְעָרָעָנִין
מִימִינְטְּ דָּעַר פָּאָלְעָנְדָּעָר טָאָגְעָבָאָרְדָּגָנָּנוּ: 1. בְּעַדְיְכְתָּעָן: (א) פָּוּן סְעָקָ-
עַטְמָעָר, (ב) קָאָסְפָּרָה, (ג) קָאָנְטוֹאָלָעַ. 2. אָרְגָּנָאָנִיָּאָצִיָּע (רָעַ).
3. יְיַסְרָאָרְתָּהָסְגָּנְעָרְדָּגָעָטָר נָעָרָגָן רְנוּיָאָרְזָוָאָס. 4. פְּרָעָס עַ (רָעַ).
5. שִׁבְטִינְגָּעָר, קָאָסְפָּרָהָיכֶת. 4. וְזַלְפָּ. 4. נְיוֹזָהָלָעָן.

האצלע בעווענונג.

%% די גראינדונג פון ארטנורוּפַע פון עכבריכישען מאלער-
אנן אונטערוּפַע ערבעאנד אין זלאָבוש. דו לעצטע ציטטען
זאָט ווֹז אונטערוּפַע נעהַסְפַּען אין זלאָטשׁוב איזנונעַבְעַן צו אַרגְּזָנוּרְעַן
די יוֹדֵשׁ מַהֲלָעַר. איזן אונטערוּפַע אַרְבִּיטְרַע אין עַסְטְּרִיכְיִישָׁן
עַצְמָנְדָּאָל-פַּעַרְגָּאָנְדָּה. שְׁבַת דָּעַם 25 מאַי אַז שְׂזִין אַפְּגָּהָלְמָעַן נַעַ-
חוֹזָקָעַן דוֹ קָאָנְסִיטּוּרְעַנְדָּע נַעַנְגָּרְאָל-פַּעַרְגָּאָנְדָּה רַיְיכְּסָאָרְגָּאָנְ-
אַרְטְּשָׁנְרְפַּעַץ. וְעַנְזָן דָּעַר בעַדְיוּנְגָּן פָּה דָּעַר צַוְּמָאָלְעַד רַיְיכְּסָאָרְגָּאָנְ-
זָאַצְּיָעַ הָאָט רַעֲפָעְרוּת נָעַנְגָּן פָּעַרְלְמוּטְעַר אַז וַיְיַזְעַד הָאָט עַר
זַיְקָן בְּעַמִּידָּת צַו בְּעוֹזְיוּעַן. אָז דִּי בְּעַסְטָע וּזְהָהָעַ נְעַנְזָן דָּעַר אַוְיסְפָּ-
טוּנְגָּן אָז אַטְמָרְקָע נְהַעַרְקָשְׁאָפְּמָסְ-אַרְגְּזָנוּאָצְּיָע, וּולְכָעַ נְעַכְתָּ אָרוּ-
דוֹ אַרְבְּנְטָרַע דָּעַן נָאַנְיָן עַכְפָּרְבָּדָן. אָזְךְ וְאַט נָעַנְגָּן פָּעַרְלְמוּטְעַר אָזְ-
טָעַנְעַשְׁתְּרוּכָּעַן דִּי וּוּגְנְגְנִיקָּטָן פָּה אַלְיוּטְיָעָן קָאָכְבָּפָּה אָזְ דָּאָט נַעַ-
זָוְהָעָן דִּי אָנוּעָוָנְדָע, וּוּ זָדָעָן לְיַכְּצִיתָן אַזְיךְ וַיְיַזְעַד כְּבָנְלָעְדָעַר פָּהָזָ-
דָּעַר יְזִידְשָׁעָר בָּאָצְּ. דָּעַמְיָאָט אַרְטָמִיָּה דָּעַר פָּאַרְזְּוּצְּעַנְדָעַר נָעַנְגָּן. פָּאַפְּעַר-
נוּקָּה הָאָט נָאַכְּן רַעֲפָרָאָט דָּוְרְגָּעְכְּדָהָרָט דִּי וּוְאַדְלָ פָּה אָאַיְכָשָׁוּ
אָזְנָן וּלְכָבָעָן עַס וּוּנְעַן גַּעַוזְלָט נַעַזְאָרָעָן קָאָלְגָּעָנְדָע נַעַנְאָכָעָן: פָּ-
פָּעַנְיקָן, אַבְמָזָן — אַיְכָבָעָר, סַעְקָרְעַטָּעָר — קָאָזָן, קָאָסִיר — שָׁאָרְבָּ-
קָאָנְטָרָאָלָאָר. מִזְטָן דָּאַרְגָּהָע עַס לְעַבְעַ דִּי אַרְבִּיטְרַע-אַרְגְּזָנוּאָצְּיָע, עַס
לְעַבְעַ דִּי. ס. ד. פ. אָז דִּי פָּעַרְגָּאָלְמָוּנָן גַּעַשְׁלָאָפָעָן נַעַזְאָכָעָן נַעַזְאָרָעָן.
די לאַהְבָּעָוָנְגָּן פָּה דִּי כָּאָדָּלָעָר, אַנְטְּרִיכְיִ-
כְּרִיעָר אָזְ קָרָאָקוּיָּה אַרְטָמְנְרְפָּעָן פָּה דִּי יְזִידְשָׁעָן
פְּזִילְיָעָ אַרְבִּיטְרַע נְרִיגְטָעָן וַיְיַזְעַד שְׂזִין דָּעַם נָגָנְצָעָן וּוּנְטָעָר צַו אַלְדוֹ-
בְּעַזְוּנְגָּנָן. דָּעַר לְאַדְמָאָרָהָן, וּולְכָבָעָן אָז אַוְיכָנְעַרְבָּאָט נַעַזְאָרָעָן פָּה
אַפְּשְׁתָּהָזָן קָאַמְּיָעָט פָּה בְּמִידָּע וּוּרְפָעָן וּוּשָׁתָּה דִּי מַעַג פָּאַרְגָּעָלְעָנָט
וּוּיְהָיָנוּ דִּי עַירְבָּ�ן, פָּה דִּי מַאְדָּלָעָר אָז אַוְיכָנְעַרְבָּאָט

אויף דיענסטאג רעם 4 יונ האלב 8 אוורד אבענדס האבען
בײַיע ארטסנורפערן צנווינערופען אָעַנטְּלִיכָּע פֶּגְּהָאָמְּלָהָן אַין זָאָל
האטעל קליזן אויף וועלכע זי האבען אויך פֶּרְּעָבָּעָן דֵּי מִיסְתְּרָעָה.
אָן פרענְדִּים וענְנָן נְעוֹמָהָלָט נְחַזְּקָעָן פָּן בִּידְעָן נְרוּפָעָן: נְעַנְכָּע
פראַשְׁקָאָוּסְקָן אָון בִּירְנְבוּם. וענְנָן דָּעַר לְאַגְּעָן פָּן דַּי אַרְבְּיטָרָעָן
דייעַן פָּאָךְ דָּאָבָעָן רַעֲנָנִירָט נָעָן. קְוַרְדוּזְיָעָל אָון פָּאַפִּיעָר. אָין
דָּעַר דִּיסְקוּבָּעָן זָאתְ פָּן וַיְמַעַן דָּעַר מִיכְמָעָר נְעַנְמָעָן דָּאָס וּאָרָט דִּי
גַּרְוּוֹבָאָוּסְקָן. קְלִינְגְּבָעָר אָון פָּעַלְמָאָן. עַס הָאַט נָאָךְ
נְשָׁרָעָט דָּעַר גַּוְעַרְשָׁאָפְּטָס-סְפָּקָעָטָר גָּעָן. וְשָׁלָאָוּסְקָן: אָון עַס
אוֹוּנְשָׁטָלָט נְעוֹאָרָעָן אַרְיוֹאָלְצָעָן, אוֹ דַּי פְּעֻזָּאָמְלָנָגָן בְּעַרְעַמִּינְט
דוֹ אַוְיְשָׁוּסְעָן פָּן בִּירְעָ אַרטְּסְנְרוּפָעָן פֶּאָרְצְיָוָעָן דָּעַם צָעָן דָּעַם
אוֹסְנָאָרְבִּינְטָמָעָטָן לְהַדְּגָנָאִירָפָה. דַּיְעָ רַעְאָלְצָיָעָן אַין פָּרָ. אַקְלָמָאַצְיָע
אָנְגָּנָעָנָמָעָן גַּוְאָרָעָן. אַוְיְגָעָרָהָלָב 10 הָאַט דָּעַר פָּאַרְזִינְצָעָנָדָע נָעָן.
פראַשְׁקָאָוּסְקָן דַּי פְּעֻזָּאָמְלָנָגָן גַּעַשְׁלָאָמָעָן.
אַ גַּעַרְאָמְרָנוּ בָּ�י אַבְּרָהָמָאָרָשָׂר אַיִּינְהָאָלָמָיְנִי וְיִּ

ווערטען און קראקיי דעם 3 יונ. די פאָריַק אַנטְשָׁען האַבען זיך די לעז-
טעה ציעטנע נענטען זיך אַניעם אויסִיבִּיטְ�וֹנֶס-סִיטְּטוּם. אַנְשְׁטָאת
אַרְבִּיטְּשָׁר, נעדמען זיך אַיזְּרִיךְ קְנִידְּרָע פָּון 11 בָּן 12 אַהֲרָן וּלְכָלְעָן זיך
צְּבָאַהֲלָעָן זיך אַהֲן פָּון 2 בָּנָה 4 קְרָאַגְּעָן אַזְּוָאַךְ פָּגָר אַ-שְׁׂעִירְדִּינְגָּעָן
אַרְבִּיטְּמָס-טָאנָן זיך גַּעֲרָתָן נִישְׁתָּאָן דָּאָס גַּעֲזִיעָן, וּלְכָלְעָם פְּעַרְבִּיטְּעָטָם
אַין פָּאַרְקִיעָן זיך בְּעַשְׁעַטְּפִינְגָּן קְנִידְּרָאָר אַינְטָער 14 יָהָר. נְעַנְעָן דָּוּעָן
נְעָגָן אַרְטָן פָּון אַיזְּבִּיטְּוֹנָגָן דָּאָט זיך אַרְגָּאַנְּזָאַצְּעָץ אוּפְּגָרְנְעָמָעָן אַנְאָקָ-
צִיאָן, וּלְכָלְעָר עַמְּה האַט אַפְּגָעָנְעָבָעָן בְּעַרְכִּיכְטָן גַּעַן. פָּאַפְּיָה.
קוֹדֵם כל הַאֲטָה דִּי אַרְגָּאַנְּזָאַצְּעָץ אוּרִיךְ די צְּוַשְׁתְּצִינְדָּע וּלְכָלְעָן
אַין די וּלְרַקְשְׁטָאַטָּעָן אוּסְמָעְרוֹקָזָם נַעֲמָאָכָת דָּעָם גַּעַוּזְבָּעָן-אַינְטְּפָעָק-
טָאָר, וּלְכָלְעָר האַט פְּעַרְשְׁפָּטָאַטָּעָן אַין די נַעֲהָכְטָעָן מַעַן דּוּרְכְּזָבָה-
רָעָן אַקְאַנְטָרָאָל אַין די וּלְרַקְשְׁטָאַטָּעָן. וְעַן דִּיְאָרָעָן מִיטָּעָל וּצְתָמָן
הַעֲלָלְעָן, וּלְעַלְעָן דּוּרְכְּזָבָה-דוּרְכְּזָבָה וּרְעָעָן אַרְיָהָעָן-בָּאַיְקָאָמָעָן פָּון אַיְצְעָלְעָן
וּלְרַקְשְׁטָאַטָּעָן. די הַעֲרָעָן בְּמִסְמָרָה האַבען שְׁוִין לאָנָן נִישְׁתָּאָ-
קְעַוּוּסָתָן קְיָין שְׁטָרִיךְ אַדְרָעָר אַבְּאַיְקָאָטָם. דּוּרְכְּזָאָר וּלְעָנָן זיך אַזְּוִי
הַעֲשָׂדָה-דִּי גַּעַוְּחָרָעָן. די אַבְּעַרְטָאָל-פְּרַבְּצָבָר וּלְעָנָן אַבְּעָרָאָצָט
שְׁטָאָרָק אַרְגָּאַנְּזָוּרָט, או זיך וְאַלְעָן זיך נִישְׁתָּאָרְבִּיךְעָן גַּעַפְּאַלְעָן זָאוּן
פָּון די מִיסְטָעָר אַיְזָן זיך וְעַלְעָן גַּעַוְּוּסָם אַנוּעָנְדָעָן אַלְעָן מִיטָּעָל, וּלְכָלְעָן
שְׁטָעָהָעָן זיך צְּוֹ פְּעַרְבְּנִינְגָּן אָמָן צְּוֹ פְּרַכְּרִיצְׁעָן די גַּעַעְעָן אוּסְבִּיטְּוֹנוֹס-
פְּלָאַגְּעָן פָּון די נַעֲסָעָרָע אַיְזָן קְלַעְנְגָּעָר אַוְיסְבִּיטְּעָר.
שְׁנִינְדָּעָר אַרְבִּיטָּעָר! מִיד אָוִים דָּעָם וּלְרַקְשְׁטָאַטָּעָר
הַזְּ וְאַלְפָה פְּיַיְנָעָם אַיְזָן פְּאַדְרִיאִיצְׁעָ, וְיַיְלָדָרָט וּרְעָעָן די אַרְבִּיטָּעָר
אַזְּוִיפְּ דָּעָם בְּרִיטְּאַלְמָטָעָן אַפְּנָן בְּעַקְרָט.

דער "פֿונְדַּ" און מיט דער ארט לעזען די יודען פֿראָנָע נישט אינשטיינגן. און א ליטאָרטייקעל "וועידער אַפְּעהַלְעֵד" קרייטיקרט דער ענטראָהַלְעָדָן פֿון "פֿונְדַּ". די "פֿאלְקָם-צִיטְוֹנוֹן" די האָלְבָּהִיט פֿון דיזער מיטאָדער אַרְמִיצְטָרָכְטָעָן די יוֹרִישׁ פֿראָנָע און זי בער- נְלִיבָּתְבָּת זי מיט דער מַעֲטָאָדָע. וועלכָּע עס האָבָּעָן אַגְּנָעָמָעָן די קָאָדָע- טָעָן בְּנוּגָן צוֹ דָעַר יְדִינְהָרָאָנָע אַיְן וּוּלְכָּבָּעָ בעשטעטהָדָרָן, אוֹ אַנְשָׁטָאָט די. פֿאנְגָּע אַזְּעִקְצִיְּשָׁטָאַלְעָן אַזְּלֶבֶּסְטָשְׁטָעָנְגָּוָן אַזְּהָרָגָּנְגָּעָר בְּקָעָר זי צְעָרָבָּעָךְ. בְּרִיטְקִוִּיט אָזְּנָאָרְקִיטִיְּתָהָאָבָּעָן זי גַּעֲפִינְגָּעָן פָּאָר בְּקָעָר זי צְעָרָבָּעָךְ. לעזען אוֹיף אַגְּנָעָצָע רִיחָעָן קְלִינְגְּנָעָק פֿראָנָע אָזְּנָאָרְקִיטִיְּתָהָאָבָּעָן צוֹ אַנְדָּרָע גַּעֲזִין-פְּרָאַיְקָטָעָן. די "פֿאלְקָם-צִיטְוֹנוֹן" בעוווֹוּסְטָה דָּאן מִיט סְאָקְטָעָן. אוֹ דְּיוֹעַ מַעֲטָאָדָע הוֹזָן דָּעַם זֶה שְׂעָרָהָלְטָה דָּעַם אלְעָזָע. מִינְעָם צְעָלָ, אָזְּנָאָרְקִיטִיְּתָהָאָבָּעָן אוֹיךְ דָּעַרְפָּאָרָה, וּוֹילָן זי טְרָדָעָט אָזְּנָאָרְקִיטִיְּתָהָאָבָּעָן פְּעַרְשִׁיעָדָעָן כְּנִינוּתָהָאָבָּעָן פְּאָרְבָּאַלְעָן כְּרָאַקְבָּעָר אָזְּנָאָרְקִיטִיְּתָהָאָבָּעָן בְּנָנוּגָן צוֹ דָעַרְפָּאָרָה. ס. ד. פֿראָקְצִיעָר שְׂרִיבְּטָה זי:

בראשית

דר ערשטע-עד קאנגרעם פון דער יאנטישער סאטאליע
סטישער פארטוי און אונגעאלטען נועווארען אין טאקיא אין מיטען
מאנאט פערואר 1907. עם האבן אויף אודם אנטיליגענטען בז' 70 דעלענטטען.
די שאציאליסטייש בעווענונג אין יאטן דאט צו קעטפֿהען מיט
נדיזע שטערנישען און מיטין וואיקס פון דעם קאפטאלום און דער
ענטווקלונג פון דער ארבעתערבעווענונג, פערינעסערן זיך די רעה-
סיעס פון וויטען דער רענירונג, וואס א מאל מעהרעה. די קראגע-
ווענונג דער טקטיק הדאט צלייב דעם געשפֿעלט. די וויכטיגטשע ראלע
אייסן צוועמַנְדָאָה. מפה דיעווער קראגע דאט דער עקעטו-קאמַי-
טטעט פון דער פארטוי אריינגעטראנגען די פֿאלגענדַע פרינציפֿיעלע
עוזלאָזיע:

די שאציאליסטייש בעווענונג אין יאטן בענונגנט אויף יעדען
שריט און טרייט אונגעווירע שעויריגקיטען. מיט דעם וואיקס פון
קאפטאלום און מיט דער ענטווקלונג פון דער בעווענונג ווערין די
דעפרינעס אליין יטהארקען און שטארקער. דעריבער אויף קיין חידוש
גיטש, או די קראגע ווענונג דער טקטיק, כי וועלכער בען דאך זיך
דאלאָטען, האט אדריסנוועפֿען אויפֿן צהאמַנְדָאָה לאנגע און הייסע
דעבאָטען. דער צענטראל-קיימיטעט פון דער פארטוי האט מפה דיעווער
הוּאַרְבָּאָזֶןְדָּרְבָּאָזֶןְ, גִּלְבָּאָזֶןְ, גִּלְבָּאָזֶןְ, גִּלְבָּאָזֶןְ.

ט' גניזת קב"ה ב' גניזת קב"ה ב' גניזת קב"ה ב' גניזת קב"ה ב'

פָּאָר הַאֲלֹעִינְדָּם : "אַרְזִים עַהֲנְדִּיגְכָּו שָׁוֹן דִּיעַ פְּרִינְצִיפָּעָן, וְאַנְעָן מֵיל זִיךְ אַרוֹרִים

„1. מיר וועלען אונוענדען אלע בחות, כדי צי ווועקען דעם ארכטערקלאמ עריציהען איזהם און קעראייניגען.

“2. מיר פראטערסטערטערען ענשיגוינש געגען אלע רעדערעס-עס, וועלכע דאן דענידיגונ האט אונגעווונגענט בענווע צו די 7000 גרוועגן-ארבייטער אוניאויאן אוניאויאן

3. מוד דרייקען איז אונזער סימפאנטיע אין אונזער סאלידאָרייט מעט מיט דער רעווילוציאנער ערעד סאציאליסטיישער בעיתונגן קון דער נאצער וועלט.

רצון אן פאלגאנדר קראגען
א) דאס בעטיגיליגאן זיך אן דער בעווענונג פאר איבערזוקווקען

דו פאליעציאַנְשׁ עַזְעַצְעָן הוּא עַזְעָן שֶׁצְעָן דוֹ נְעַזְלִישָׁסְטְּלִיכָּעַ רֹוחָעַ.
כו דָּס בְּעַטְיְלִינְעַן וֵיך אָנָּן דוֹ וּוְאַהֲלָעַן.
כו אַנְטְּמוּילְתְּאַרְיוּם.
דו אַטְּמָעָיוּם.
אָנָּן דָּרָר פְּרָגָע וּוּנְעָן בְּעַטְיְלִינְעַן וֵיך אָנָּן דוֹ חַדְרָלָעַן וּוּנְעָן
אַרְיוֹסְנְעַטְרָעַטְעַן מִמְּנוֹנְסְפָּרְעַיְשְׁוָעְדָּנְחָטְעַן. אַמְּנָעָר אַדְלָעַנְאָטְהָאָט
וֵיך אַרְיוֹסְנְעַאְנְשׁ תְּאַרְדָּס בְּעַסְטָעַ קַאְמְפְּסִימְטָעַל. דוֹ מַעְהָרְהָעַיטְהָפָּן קַאְנְנָרָעָם
הָאָט וֵיך אַרְיוֹסְנְעַאְנְשׁ תְּאַרְדָּס בְּעַטְיְלִינְעַן וֵיך אָנָּן דוֹ וּוְאַהֲלָעַן צְלִיבָעַד
דָּעַמְּפָעַם, וּוָסּ דִּי אַרְבִּיטָעַר קָאַנְעַן אַדְאַנְקָן דָּעַם וּוְאַהֲלָנְגָעַן,
חוּלְכָעַם דְּעַרְלָאָטְהָפָּן 18 מִילְאָן דְּעַזְוֹוָאַקְסְעָן יְאַפְּנָעָר נָאָר 300
טוּוִיְעַנדְהָפָּן שָׁוָם אַמְּנָפְלָוָם נִישְׁתָּהָאָפָעָן אָנָּן פָּאַרְלָאַמְּנָעָט. עַם אַיִּה
אַגְּנָעַנוּמָעַן נְעוֹרָאָרָעַן דִּי רַעֲזָאַלְיִיצְעַדְהָפָּן עַקְוּקְעִיטְוָוָה-קַאְמָעַט מִיטְהָאַמְּרָה-

הוּא תְּמִימָן
דער דעלענעם צום אנטערנצעינגעלאען סאציאליסטיישען קאנגען
ראַשׁ ווּעַט זִין דער ה. טאָקָאַי רָאַקְטָא.
העֶבֶרְעָאֵישׁ אֵין רַיְכָרָאָה. דֵי ווּעַנְעַר צִיטְוֹנָהן — נִיתְּן
אַבְּפָרְדָּס "טָנְגְּבָלָטָם" — בְּרַעֲנָהן דֵי נַאֲכָרִיכָט, אָז פֵּיר דֵי צַיְוּנָסְטִי-
שָׁעַץ אַבְּגָעָרְדָּנְעַטָּע (נִישְׁתָּמַע יְדִישׁ נַאֲצִינְגָּעָלָעַ?!) ווּעַט פַּעֲדָפָאָסְט ווּעַט.
אַעֲזָן דֵי שְׁבוּעָה-פָּאָרְמָעָל אֵין דער העֶבֶרְעָאֵישׁ שְׁפָרָאַן. דָּס פַּרְעָזִי.